

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

pentru modificarea și completarea Codului Electoral nr. 1381-XIII din 21.11.1997

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codul Electoral nr. 1381-XIII din 21 noiembrie 1997 (în continuare - proiect) are drept scop uniformizarea și crearea unui cadru legal adecvat în ceea ce privește accesul la vot pentru toți cetățenii Republicii Moldova.

Prevederile proiectului vin să excludă pașapoartele de tip ex-sovietic, modelul anului 1974 din categoria actelor, în baza cărora cetățenii Republicii Moldova pot să își exercite dreptul a vot. La fel, potrivit normelor, Guvernul va fi responsabil de elaborarea și aprobarea unei strategii de înlocuire a actelor de tip sovietic.

O altă propunere este completarea art. 8 din Codul electoral cu noi prevederi care vin să garanteze accesul cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotarele țării la alegerile parlamentare și referendumurile republicane. Astfel, autorul propune desfășurarea alegerilor pe un termen de două zile consecutiv, pentru ca toți reprezentanții diasporei să reușească să își exercite dreptul la vot.

Noile reglementări vor stabili unele garanții în vederea asigurării participării la alegerile parlamentare și referendumurile republicane pentru toate persoanele cu drept de vot din Republica Moldova.

d. Suficiența argumentării. Deși la general scopul proiectului este unul clar definit, totuși acesta, în opinia noastră, conține unele rezerve care afectează eficiența modificărilor propuse. Menționăm că propunerea de a completa unele norme cu prevederile recent abrogate (Legea nr. 92 din 19.04.2013, în vigoare de la data de 20.04.2013/ Legea nr.108 din 03.05.2013, în vigoare de la data de 10.05.2013) denotă o iresponsabilitate și o analiză superficială a domeniului dat (sistemul electoral) din partea autorităților statului. Astfel, pe viitor trebuie de evitat la maxim asemenea cazuri, mai ales că domeniul dat este unul specific, de interes major național, iar rolul statului ca garant în apărarea principiilor democratice și a normelor de drept electoral este de o importanță primordială și

modificările atât de frecvente în legislație au un impact negativ asupra procesului electoral. În acest sens, menționăm prevederile art. 4 din Legea nr. 780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative care stabilesc că la elaborarea, adoptarea și aplicarea unui act legislativ se respectă principiile: a) oportunității, coerenței, consecvenței și echilibrului între reglementările concurente; b) consecutivității, stabilității și predictabilității normelor juridice; c) transparenței, publicității și accesibilității.

Prin urmare, realizarea scopului enunțat va fi posibilă doar în condițiile unei elaborări și implementări corecte a normelor proiectului, respectându-se principiile sus enunțate de către autoritățile implicate nemijlocit în elaborarea, adoptarea și executarea prevederilor.

Într-o altă ordine de idei, considerăm oportun de a supune dezbaterilor publice și de a consulta proiectul prenotat și cu reprezentanții societății civile, în scopul respectării principiului transparenței decizionale, evitării unor norme conflictuale și pentru a aduce un echilibru cadrului legislativ electoral.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat este plasat pe pagina oficială a Parlamentului, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasând proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva reponsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Cristina Diacenco
inspector superior al Direcției legislație și expertiză anticorupție
23 Mai 2013

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a Centrului Național Anticorupție - www.cccec.md